

forståelige beskrivelser af en persons arbejdsevne.

Kombinationen af de social- og arbejdsmarkedsfaglige samt de lægefaglige forklaringer skal kunne beskrive arbejdsevnen i relation til konkrete arbejdsfunktioner på arbejdsmarkedet. I forbindelse med anvendelsen af arbejdsevnebegrebet er det derfor nødvendigt, at de faktorer, der har betydning for vurderingen af arbejdsevnen, defineres, således at forskellige sagsbehandlere bedre bliver i stand til at komme frem til det samme resultat. Der er med andre ord behov for en metode til vurdering af arbejdsevnen, jf. afsnit 4.5.

4.2. Antallet af ydelsesniveauer reduceres

Førtidspensionssystemet er efter gældende regler et indviklet og svært gennemskueligt system. Der kan tilkendes 4 forskellige typer førtidspension, og de tilkendes hver især - undtagen den højeste førtidspension - efter flere forskellige kriterier. Det gør systemet svært at forstå for den enkelte borger, og der bruges mange administrative ressourcer på det. Dels bruger kommuner og ankemyndigheder ressourcer på at forklare, hvorfor der ikke blev tilkendt en højere førtidspension, og dels bruges der en del ressourcer på ansøgninger om forhøjelse af pension.

Med forslaget om ét ydelsesniveau opnås et gennemskueligt system for borgerne og sagsbehandlerne, hvilket igen vil medføre en øget retssikkerhed på området. Desuden kan de kommunale ressourcer i stedet anvendes mere konstruktivt på den aktiverende indsats.

Det er forligspartiernes opfattelse, at førtidspension skal tilkendes, når arbejdsevnen ikke kan gøre en person i stand til at varetage en jobfunktion, der giver pågældende mulighed for helt eller delvist at kunne forsørge sig selv. Om arbejdsindtægten opnås via beskæftigelse med eller uden offentlig støtte, dvs. ved beskæftigelse på almindelige vilkår eller i fleksjob, har principielt ingen betydning.

Der er igennem de seneste år foretaget en række initiativer med henblik på at udvikle et arbejdsmarked, hvor der er plads til grupper af personer, der ikke har en fuld arbejdsevne i behold, men som kan yde en arbejdsindsats på fleksible vilkår. I forbindelse med ændring af reglerne om fleksjob, som trådte i kraft den 1. januar 1998, kom der nye og bedre forudsætninger for, at personer, der ikke modtager social pension, og som har varige begrænsninger i arbejdsevnen, kan få en aktiv tilværelse på arbejdsmarkedet. Loven var bl.a. tænkt som et led i forberedelserne til en eventuel senere ændring af reglerne om førtidspension.

På grund af de forbedrede støttemuligheder i den øvrige sociale lovgivning - fx fleksjob m.v. - er det

ikke længere en forudsætning for hel eller delvis selvforsørgelse, at arbejdsevnen er 100 pct. Forligspartierne foreslår på den baggrund, og for at fremme aktiviteten - hvor alle trods begrænsninger i arbejdsevnen skal have mulighed for at bidrage til egen forsørgelse - at førtidspensionen først kan tilkendes, når andre aktivrettede støtteordninger ikke kan hjælpe en person til beskæftigelse og selvforsørgelse. Dette medfører, at snitfladen til førtidspensionssystemet afgrænses i forhold til fleksjobsystemet, der er den mest udvidede form for støttemulighed. Muligheden for bidrag til selvforsørgelse via fleksjob udelukker dermed tilkendelse af førtidspension.

Denne måde at afgrænse gruppen af potentielle førtidspensionister i forhold til arbejdsevnebegrebet svarer til den måde, hvorpå gruppen af potentielle fleksjobbere afgrænses: Personer, der kan opnå beskæftigelse uden løntilskud efter overenskomsternes bestemmelser, fx i aftalebaseret skånejob, eller som har en arbejdsevne, der kan forbedres ved revalidering eller ved kompensation i form af særlige arbejdsredskaber m.m. således, at der kan opnås job uden løntilskud, er ikke berettigede til fleksjob.

Med denne snitflade mellem fleksjob- og førtidspensionssystemet fås et entydigt socialt system uden overlappning i forhold til arbejdsevnen, og i alle henseender har den aktivrettede indsats fortrinsret fremfor den passive forsørgelse. Hvis det må konstateres, at der ikke kan tilkendes førtidspension, tilbydes den relevante støttede beskæftigelse/ledighedsydelse.

Hvis en fysik eller psykisk handicappet personen ved varetagelse af et fleksjob vil blive så fysisk eller psykisk afkræftet, at vedkommende varigt ikke vil være i stand til at restituere sig, vil den pågældende ikke være i besiddelse af en reel arbejdsevne, som kan udnyttes på arbejdsmarkedet. Personen vil derfor være berettiget til pension. Personer, der er i stand til at varetage et fleksjob, men som på grund af restitutionsbehovet og deres nedsatte funktionsevne ikke magter at klare visse opgaver i hjemmet, vil, såfremt de opfylder betingelserne, kunne få hjælp efter servicelovens regler om personlig og praktisk hjælp og/eller hjælp til dækning af merudgifter.

4.3. Forenkling af ydelsesstrukturen

Forsørgelsesydelse

Det foreslås, at førtidspensionsydelsen efter pensionsloven fremover skal dække almindelige forsørgelsesudgifter. Det betyder, at pensionsloven alene skal indeholde regler om kompensation for manglende indtjening ved erhverv og ikke regler om kompensation